

C159 – BIN13

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2006-2007

17 april 2007

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN, BESTUURSZAKEN,
INSTITUTIONELE EN BESTUURLIJKE HERVORMING
EN DECREETSEVALUATIE

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over anderstalige loketten voor allochtonen in gemeentehuizen	1
Vraag om uitleg van mevrouw Joke Schauvliege tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de gelijke vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in de adviesorganen en de interpretatie van artikel 200 van het Gemeentedecreet	3
Vraag om uitleg van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de acties van de burgemeesters in Halle-Vilvoorde naar aanleiding van de federale verkiezingen van 10 juni 2007	
Vraag om uitleg van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de weigering van medewerking door de schepencolleges bij het organiseren van de federale verkiezingen in de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde	7
Vraag om uitleg van mevrouw Else De Wachter tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de gevolgen van het nog niet operationeel zijn van de Beroepscommissie voor tuchtzaken	14
Vraag om uitleg van de heer Erik Tack tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het taalgebruik in de gemeente- en OCMW-besturen en de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden	16

Voorzitter: de heer Kurt De Loor

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over anderstalige loketten voor allochtonen in gemeentehuizen

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, u weet ongetwijfeld dat de wetten op het gebruik van talen in bestuurszaken voor iedere plaatselijke dienst die in het Nederlandse taalgebied is gevestigd, voorschrijven dat men uitsluitend de taal van zijn gebied gebruikt voor zijn betrekkingen met de particulieren. Dat is artikel 12 van die wetgeving. Voor Vlaanderen is dit uiteraard het Nederlands. Ik denk te mogen zeggen dat het woord 'uitsluitend' ondubbelzinnig aangeeft dat de wet hier geen uitzonderingen toelaat en dat het begrip nog minder voor interpretatie vatbaar is dan 'onverwijld'. Dit betekent dus dat de ambtenaren van de Vlaamse gemeentelijke administraties zich uitsluitend in het Nederlands richten tot de particulieren die zich bijvoorbeeld aan het loket in het gemeentehuis aanbieden. Dat belet niet dat er in het verleden toch een uitzondering werd gemaakt voor het occasioneel ter beschikking stellen van tolken voor allochtonen, met dien verstande dat dit geen structureel karakter mag krijgen en dat het niet gaat over burgers met de Belgische nationaliteit. Ik verwijs naar het antwoord van uw voorganger minister Van Grembergen, op een vraag die ik hem stelde op 20 januari 2004.

Vorige maand vernamen we dat de allochtone inwoners van de gemeente Boom sinds kort terecht kunnen aan een eigen loket in het gemeentehuis waar ze door ambtenaren worden geholpen in het Frans, het Engels, het Duits, het Arabisch, het Turks of het Marokkaans. Het gemeentebestuur wuift bezwaren weg door te stellen dat alle formulieren en documenten in het Nederlands opgesteld blijven en dat dat volstaat om de taalwetgeving na te leven. Het gemeentebestuur voert ook aan dat wie geen of onvoldoende Nederlands kent, recht heeft op dezelfde dienstverlening als een Nederlandstalige inwoner. Vroeger noemde men zoiets taalfaciliteiten. Ik kan me inbeelden dat wat er in Boom gebeurt, erg inspirerend kan werken voor de Franstaligen uit de Vlaamse Rand.

Vandaag is dat misschien nog denkbeeldig, maar ik kan me inbeelden dat op termijn burgemeesters uit de Vlaamse Rand, zoals de heer Vermeiren, de heer Casaer of de heer Platteau, er dezelfde redenering op nahouden.

Dan kan de Vlaamse Regering haar hele Randbeleid wel opdoeken.

Hoe dan ook denk ik dat het gemeentebestuur van Boom met haar 'diversiteitsloket' manifest het artikel 12 van de taalwetgeving naast zich neerlegt want het gaat hier duidelijk om een structurele maatregel.

Mijnheer de minister, bent u het ermee eens dat aparte loketten voor anderstalige inwoners wettelijk niet kunnen? Hebt u desgevallend maatregelen genomen om de situatie in Boom recht te zetten? Ik heb de indruk dat dat nog niet is gebeurd want het bewuste loket is er nog altijd. Bent u bereid om de gemeentebesturen duidelijk te maken dat dergelijke initiatieven onwettig zijn? Ik denk dat dat noodzakelijk is want het zou wel eens kunnen dat hier een precedent wordt geschapen.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Geachte collega's, ik begin met het persbericht van de stad Boom voor te lezen omdat ik het zelf heel verhelderend vind. Ik zal het u integraal bezorgen, maar dit is het belangrijkste deel. "Van een anderstalig loket, zoals in de kranten vermeld, is totaal geen sprake. De dienstverlening blijft immers volledig in het Nederlands, net als alle bijhorende formulieren. Wel gebeurt het soms dat mevrouw Isbai – zij vervult al vijf jaar de functie van diversiteitsambtenaar – tolkt als allochtone inwoners zich moeilijk verstaanbaar zouden kunnen maken. Vergelijk het met een buitenlander die de weg vraagt en die we niet in het Nederlands maar in het Engels zouden verder helpen of de toeristische dienst die geregeld toeristen uit andere landen op weg zet. Bovendien helpt mevrouw Isbai in voorkomend geval de recente nieuwkomers meteen op weg voor een Nederlandse taal cursus. Van een structurele maatregel of een anderstalig loket kan dus niet worden gesproken. Het loket wordt trouwens ook niet specifiek aangeduid als loket voor allochtonen. Het gemeentebestuur is dan ook van mening dat in geen enkel opzicht de taalwetgeving wordt geschonden en zal er uiteraard ook in de toekomst alles aan doen om de betreffende taalwetgeving te doen eerbiedigen."

Artikel 12 van de taalwet van 18 juli 1966 zegt dus heel duidelijk dat iedere plaatselijke dienst die in het Nederlandse taalgebied is gevestigd, uitsluitend de taal van dat gebied mag gebruiken bij zijn betrekkingen met particulieren. Voor de gemeente Boom is dat uiteraard het Nederlands. De toepassing van artikel 12 van de bestuurstaalwet heeft dan ook tot gevolg dat ambtenaren van Vlaamse gemeentelijke administraties zich uitsluitend mogen bedienen van het Nederlands in hun

contacten met particulieren die zich bijvoorbeeld aan het loket van het gemeentehuis zouden aanbieden.

Tijdens de vorige legislatuur stelde u een vraag aan mijn ambtsvoorganger met betrekking tot het taalgebruik in de stad Mechelen. Mechelen stelde tolken ter beschikking om in bepaalde omstandigheden de ambtenaren bij te staan in hun contacten met anderstaligen. Minister Van Grembergen stelde toen dat het artikel 12 van de taalwet niet belet “dat de gemeentelijke diensten zich derwijze mogen organiseren dat ze de vreemdelingen helpen door ervoor te zorgen dat ze de vragen van vreemdelingen begrijpen en zodoende correct kunnen helpen en informeren.”

Ik heb reeds een aantal malen aangegeven dat ik het met deze stelling eens ben. Als blijkt dat vreemdelingen aan het loket in een andere taal worden geholpen dan het Nederlands met het oog op het bevorderen van hun integratie, dan lijkt me dat per definitie niet in strijd te zijn met de taalwetgeving. Dat is zo als die toestand in de tijd is beperkt. Het gaat eerder om een vorm van gastvrijheid of taalhoffelijkheid. Uiteraard moet het wel een uitzondering blijven en geen algemene regel worden. Personen moeten de tijd en de gelegenheid krijgen zich in de Vlaamse gemeenten te integreren, ook wat het verwerven van de taal betreft.

Ik heb dit trouwens ook met zoveel woorden gezegd in mijn omzendbrief BA-2005/03 ‘betreffende het taalgebruik in de gemeente- en OCMW-besturen en in de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden – interpretatie en gevolgen van de arresten van de Raad van State van 23 december 2004’. Daarin heb ik nogmaals, naar aanleiding van het arrest, uiteengezet hoe de omzendingbrieven-Peeters en -Martens, die betrekking hebben op respectievelijk de gemeentediensten en de diensten van het OCMW, moeten worden toegepast. In het arrest van de Raad van State wordt de visie in de omzendingbrieven bevestigd.

In die omzendbrief stel ik het volgende: “Overeenkomstig artikel 12 van de SWT (taalwetgeving) heeft de lokale plaatselijke dienst de mogelijkheid aan een particulier, die gevestigd is in een ander taalgebied, te antwoorden in de taal waarvan die particulier zich bedient. Ik stel vast dat sommige gemeenten en OCMW’s in Vlaanderen, en niet alleen in de periferie rondom Brussel, gebruikmaken van een tolkendienst om hun ambtenaren bij te staan in hun contacten met anderstaligen, bijvoorbeeld asielzoekers of vluchtelingen. Een dergelijk initiatief lijkt mij niet strijdig te zijn met de taalwetgeving. Artikel 12 van de SWT bepaalt dat iedere plaatselijke dienst die in het Nederlands is gevestigd, uitsluitend de taal van dat gebied gebruikt bij zijn betrekkingen met particulieren. Dat belet echter niet dat de diensten van een gemeente of OCMW zich zo mogen organiseren dat ze in het kader van een integratiebeleid ervoor zor-

gen dat ze de vragen van vreemdelingen begrijpen, dat ze hen zodoende correct kunnen helpen of informeren en dat ze daarbij beroep doen op tolken.”

Ik heb informatie laten inwinnen en daaruit blijkt dat in Boom een ambtenaar sporadisch een andere taal dan het Nederlands gebruikt teneinde mondelinge informatie te verstrekken aan allochtone inwoners. Er zou echter van structurele maatregelen geen sprake zijn. Ik zie dan ook geen reden om in Boom wat dan ook recht te zetten. Mijn standpunt is duidelijk verwoord in de eerder aangehaalde omzendbrief. Ik heb daaruit uitvoerig geciteerd. Er is bijgevolg geen reden om de gemeente nogmaals te wijzen op haar plichten inzake het taalgebruik in situaties zoals u hebt geschetst. In de omzendingbrieven is dat duidelijk uiteengezet.

Ik bezorg u ook het persbericht van de stad Boom. Het is verstuurd lang voor uw vraag aan mij is bezorgd. Ik heb dus geen redenen om te twijfelen aan de goede wil of de goede intenties van de stad.

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, er wordt verwezen naar een persmededeling van het gemeentebestuur van Boom. Aan die persmededeling ging er een andere vooraf. Ik denk niet dat u ze hebt. Daarin staat: “Vaak hebben allochtone inwoners moeite met onze taal en weten ze niet waar ze terecht kunnen. Ze worden nu geholpen door ambtenaren die hen in het Engels, Frans, Duits, Arabisch, Turks en Marokkaans te woord staan.” Er staat wel degelijk ‘ambtenaren’. Het lijkt me duidelijk dat het een structurele maatregel is.

U zegt dat het loket niet als dusdanig wordt aangeduid. Dat loket wordt evenwel door het gemeentebestuur van Boom ‘het diversiteitsloket’ genoemd. Het is dus wel degelijk een apart loket voor allochtonen. U kunt dat toch niet ontkennen? U gaat af op datgene wat het gemeentebestuur van Boom u vertelt. Ik dring er daarom op aan dat u alsnog laat onderzoeken hoe dat loket in Boom precies werkt.

Ik zie dat een Franstalige collega uit de Vlaamse Rand hier aanwezig is. Ik weet niet of hij aandachtig heeft geluisterd. Hij kan in elk geval naar huis gaan en op basis van uw antwoord zijn Franstalige vrienden in de Rand nuttige raadgevingen aan de hand doen. Eigenlijk bent u met uw antwoord het beleid in de Vlaamse Rand aan het ondergraven.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Dat is uw visie, en geenszins die van de Vlaamse Regering of van mezelf. De

negen ministers van de regering doen er alles aan om een actief beleid voor de Vlaamse Rand te voeren. Ik denk dat ik op dat vlak een mooi palmares kan voorleggen, dankzij Vlabinvest en de geactualiseerde omzendbrief die de omzendingbrieven-Peeters en -Martens versterkt. Er is ook gezorgd voor aanpassingen aan het Gemeentedecreet wat betreft de taalkennis, en er zijn ook nog andere maatregelen genomen. Er wordt daarvoor geld uitgetrokken. Samen met minister Vandembroucke worden er taalcurssussen aangeboden. Er wordt dus gezorgd voor datgene waarvoor u pleit.

De stad Boom zegt met zoveel woorden dat het niet om een apart loket gaat en dat ze er alles zal aan doen om de bestuurstaalwetgeving correct toe te passen. Ik heb uit het persbericht van de stad geciteerd en mijn visie verwoord. Er kan daarover dus geen misverstand bestaan. Ik heb geen enkele aanwijzing dat er iets fout gaat.

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik stel vast dat 'het diversiteitsloket' waar de gemeente over spreekt, volgens u geen apart loket is. Dat is eigenaardig, en ik weet niet hoe u dat kunt uitleggen.

U schermt al twee, drie jaar met het beleid van de Vlaamse Regering in de Vlaamse Rand. Vorige maand werd een rapport voorgesteld van de studiedienst van de Vlaamse Regering – u kent het waarschijnlijk wel – waaruit mag worden afgeleid dat het beleid tot nu toe geen vruchten heeft afgeworpen, integendeel.

Minister Marino Keulen: U zou zich kunnen afvragen: waar zouden we staan zonder de inspanningen die we nu leveren op het terrein? Het is een bijzondere context. De maatregelen van de Vlaamse Regering zijn er precies op gericht om mensen met een middeninkomen een thuisgevoel te geven.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Joke Schauvliege tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de gelijke vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in de adviesorganen en de interpretatie van artikel 200 van het Gemeentedecreet

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, op 1 maart stelde ik een vraag om

uitleg aan minister Van Mechelen naar aanleiding van de samenstelling van de nieuwe GECORO's, de gemeentelijke adviesraden Ruimtelijke Ordening, en de PROCORO's. Er bestond onduidelijkheid of de GECORO's verplicht moeten worden samengesteld overeenkomstig artikel 200 van het Gemeentedecreet. Minister Van Mechelen antwoordde dat er tegenspraak bestond tussen verschillende decreten zodat hij niet onmiddellijk een antwoord kon geven. Hij ging met u overleggen.

Omdat ik nog geen antwoord heb gekregen en er op het terrein nog altijd verwarring is, richt ik deze vraag tot u. Het is onduidelijk of het artikel 200 paragraaf 2 van het Gemeentedecreet van toepassing is op adviesraden die niet worden ingericht overeenkomstig het Gemeentedecreet, maar voortvloeien uit andere wetten of decreten.

Er zijn verschillende interpretaties. De VVSG is van oordeel dat dit niet het geval is. Dat zou betekenen dat de GECORO's en de PROCORO's niet moeten voldoen aan het principe van de gelijke vertegenwoordiging mannen-vrouwen. Maar ik denk dat het de bedoeling was van de decreetgever om dit ruimer te zien en het principe van toepassing te maken op adviesraden die voortvloeien uit andere wetten of decreten.

Als de adviesraden toch moeten voldoen aan artikel 200 paragraaf 2 van het Gemeentedecreet, maar niet beantwoorden aan die verplichte samenstelling, worden de adviezen onwettig. Op dit moment zijn de gemeenten volop bezig met het aanstellen van de adviesraden. Gezien de consequenties, is het heel belangrijk dat er zo snel mogelijk duidelijkheid komt.

Een bijkomende moeilijkheid is het feit dat de GECORO's samengesteld zijn uit maatschappelijke geledingen. De gemeentebesturen vragen aan de maatschappelijke geledingen om een aantal mensen voor te dragen. Zij kunnen moeilijk verplichten om een man of een vrouw voor te dragen. In het Gemeentedecreet wordt niet voorzien hoe daarvoor in de praktijk een oplossing gevonden kan worden.

Mijn vraag gaat verder over artikel 200 paragraaf 4 van het Gemeentedecreet, met betrekking tot de gemeentelijke mandatarissen. Kunnen zij al dan niet ook zetelen in adviesraden en overlegstructuren die niet in het Gemeentedecreet maar in specifieke wetten of decreten worden geregeld?

Bent u van oordeel dat artikel 200 van het Gemeentedecreet van toepassing is op inspraakorganen die hun rechtstreekse basis vinden in een andere wet of decreet dan het Gemeentedecreet? Is artikel 200 paragraaf 2 dan van toepassing op de samenstelling van de GECORO's? Zo ja, hoe kan aan deze verplichting worden voldaan nu men de GECORO's samenstelt uit afge-

vaardigden die worden voorgedragen uit maatschappelijke geleidingen? Het lijkt me nuttig dat het Gemeentedecreet in die zin zou worden bijgestuurd. Zijn de adviezen uitgebracht door GECORO's en PROCORO's die niet voldoen aan artikel 200 onwettig? Bent u van oordeel dat er best overgangsmaatregelen worden voorzien voor adviezen die nu worden verstrekt?

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mevrouw Schauvliege, net als u en vele andere collega's hier, ben ik ook lokaal politiek actief. We mogen geen risico lopen. Als mensen op grond van het niet respecteren van de tweederde/eenderde-regel naar de Raad Van State stappen, loopt men het risico dat de adviezen van de GECORO of PROCORO over een structuurplan daardoor niet rechtsgeldig zijn en dat heel de procedure moet worden overgedaan. We kiezen beter voor de korte pijn.

Onze beste juristen zijn tot de conclusie gekomen dat voor GECORO en PROCORO de tweederde/eenderde-regel wel van toepassing is. Ik citeer artikel 200 van het Gemeentedecreet, waarnaar u verwezen hebt: "Paragraaf 1. Onder voorbehoud van de toepassing van de op dit gebied geldende wettelijke en decretale bepalingen, kan alleen de gemeenteraad overgaan tot de organisatie van raden en overlegstructuren die tot opdracht hebben op regelmatige en systematische wijze het gemeentebestuur te adviseren. Paragraaf 2. Ten hoogste twee derde van de leden van de hier bedoelde raden en overlegstructuren is van hetzelfde geslacht. Zoniet kan niet op rechtsgeldige wijze advies worden uitgebracht. Paragraaf 3. De gemeenteraad stelt de nadere voorwaarden vast voor de representativiteit en regelt de samenstelling, de werkwijze en de procedures van de hier bedoelde raden en overlegstructuren." Vanuit onze lokale ervaring weten we dat dit in praktijk gaat over jeugd-, cultuur-, sport- of wijkraden. "Daarbij wordt uitdrukkelijk bepaald op welke wijze het gevolg dat aan adviezen wordt gegeven, zal worden meegedeeld. De gemeenteraad waakt erover dat de nodige middelen ter beschikking worden gesteld voor de vervulling van de adviesopdracht. De verslagen en einddocumenten van de hier bedoelde raden en overlegstructuren worden meegedeeld aan de gemeenteraad." In paragraaf 4 staat: "Gemeenteraadsleden en leden van het college van burgemeester en schepenen kunnen geen stemgerechtigd lid zijn van de hier bedoelde raden en overlegstructuren." Ze kunnen er wel lid van zijn als waarnemer.

Het artikel 200 van het Gemeentedecreet houdt in dat het artikel van toepassing is op alle adviesraden die de gemeenteraden oprichten en op de raden die andere gemeentelijke organen, zoals bijvoorbeeld het college van burgemeester en schepenen, oprichten als een wet of decreet dat orgaan aanwijzen als oprichter. Het houdt ook in dat in beginsel voor al die raden de tweederde-

regel geldt. Een uitzondering op de tweederderegels is enkel mogelijk voor zover de specifieke wets- of decreetsbepaling op het punt van de samenstelling een afwijkende regeling bevat, bijvoorbeeld door te stellen dat er een vijftig-vijftigverhouding moet zijn of dat er eventueel een verhouding is die kleiner dan één derde tegenover twee derde is. Ik kan niet onmiddellijk een voorbeeld geven. De mogelijkheid bestaat echter wel als decretaal zou worden bepaald dat de verhouding minimaal één vijfde tegenover vier vijfde zou moeten zijn. Een andere uitzondering zou erin kunnen bestaan dat wordt bepaald dat het geslacht van geen tel is voor de samenstelling.

Bij afwezigheid van die specifieke regelgeving, geldt artikel 200, paragraaf 2, vanzelfsprekend voor zover de gemeenteraad, of het daartoe krachtens het decreet bevoegde orgaan, de raad instelt om advies te geven aan de gemeente.

Een volgend punt handelt over de toepasbaarheid op de GECORO en de PROCORO, de provinciale variant van de Gemeentelijke Commissie Ruimtelijke Ordening. Artikel 200, paragraaf 2 van het Gemeentedecreet is bijgevolg ook van toepassing op de GECORO's. Dit strookt overigens volkomen met de bedoeling van de decreetgever bij de goedkeuring van het Gemeentedecreet, zoals blijkt uit de memorie van toelichting bij de stukken van het ontwerpdecreet.

Omwille van het belang voor het antwoord op onze vraag wil ik hier de toelichting bij artikel 200 opnieuw integraal citeren. Ze luidt: "In de huidige stand van de wetgeving" – dit is voordat het Gemeentedecreet van kracht werd – "wordt de evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in de gemeentelijke adviesorganen geregeld door artikel 120bis van de nieuwe Gemeentewet. Dat artikel heeft enkel betrekking op de adviesraden die door de gemeenteraad autonoom worden opgericht, zonder dat daartoe een wettelijke of decretale verplichting bestaat. Hoogstens twee derde van de leden van de adviesraden is van hetzelfde geslacht.

Voor de overige adviesraden geldt deze 2/3-regel op basis van het decreet van 15 juli 1997 met betrekking tot de invoering van een meer evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in adviesorganen." We weten allemaal dat het vooral de bedoeling was om voor een grotere vrouwelijke vertegenwoordiging te zorgen. "In dit decreet wordt de 2/3-regel tevens opgelegd voor alle raden, commissies en comités, die bij wet, wetskrachtig besluit, koninklijk besluit of ministerieel besluit zijn opgericht om te adviseren in aangelegenheden die thans tot de bevoegdheid van de gewesten of de gemeenschappen behoren of die bij decreet, bij besluit van de Vlaamse Regering of bij besluit van een minister zijn opgericht.

Dit decreet viseert echter enkel de raden die de Vlaamse overheid adviseren en dus niet gemeentelijke of provinciale adviesraden.

Een combinatie van beide wetgevende bepalingen leert dat gemeentelijke adviesraden die een decretale basis hebben, niet gevat worden door een wettelijke verplichting tot het hanteren van deze 2/3-regel bij hun samenstelling, tenzij een specifiek decreet dit zou voorschrijven.

Om een sluitende decretale regeling te maken met betrekking tot de evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in alle gemeentelijke adviesraden, wordt gekozen voor een formulering die deze verplichting oplegt aan alle raden en overlegstructuren die tot doel hebben het gemeentebestuur te adviseren.”

Uit deze passage van de memorie bij het Gemeentedecreet blijkt dat de decreetgever de evenwichtige man-vrouwvertegenwoordiging van toepassing heeft willen maken op alle adviesorganen, ook deze die een specifieke decretale basis hebben, behalve ingeval het specifieke decreet op dat punt een afwijkende regeling zou bevatten.

Wat de PROCORO's betreft, geldt een analoge regeling. Artikel 193 van het Provinciedecreet is volkomen gelijklopend met artikel 200 van het Gemeentedecreet. Ook de uitleg bij artikel 193 in de memorie van toelichting bij het Provinciedecreet is dezelfde als de tekst in de memorie bij het Gemeentedecreet.

U hebt een terechte vraag gesteld over de wijze waarop de gemeenten een correcte man-vrouwverhouding kunnen bereiken in de GECORO. Krachtens paragraaf 3 van artikel 200 van het Gemeentedecreet is de gemeenteraad bevoegd om voor de adviesraden die hij instelt, ook de manier van samenstellen te regelen. Dat betekent dat de gemeenteraad een systeem van voordrachten door organisaties, verenigingen en dergelijke zo kan organiseren, dat de voordrachten zelf reeds rekening houden met eisen van evenwichtige man-vrouwverhouding, bijvoorbeeld door bij elke kandidatuur telkens een man en een vrouw naar voor te schuiven.

Ik wijs er nog op dat de website www.gecoro-forum.be, een initiatief van de VVSG en de Vlaamse Vereniging voor Ruimte en Planning, een aantal aanbevelingen bevat om een correcte man-vrouwverhouding te bereiken. Ik zal er u enkele geven.

Zo wordt voorgesteld aan de maatschappelijke geledingen te vragen om bij de keuze van de vertegenwoordigers de twee geslachten aan bod te laten komen door, indien het effectieve lid van het mannelijk geslacht is, als plaatsvervanger iemand van het vrouwelijk geslacht voor te stellen of andersom. Vervolgens zou aan de maatschappelijke geledingen die meer dan een zitje hebben in de GECORO, gevraagd kunnen worden om

zowel mensen van het vrouwelijke als van het mannelijke geslacht voor te stellen. Bij de oproep voor de kandidaatstelling van de deskundigen kan de gemeente uitdrukkelijk aangeven dat een juiste man-vrouwverhouding wordt nagestreefd en dat dus in de praktijk aan vrouwen wordt gevraagd een kandidatuur in te sturen. Het gaat hier over materies waar nog altijd een overwicht aan mannen is. Nog een reden te meer om te streven naar die tweederde/eenderde-regel om de aanwezigheid van vrouwen te vergroten. Bij de keuze van de deskundigen kan de gemeente zelf natuurlijk meer sturend optreden, hoewel ook de gemeente afhankelijk is van de kwaliteit van de kandidaturen en het geslacht van de deskundigen. Dit zijn aanbevelingen die ik grotendeels kan ondersteunen. De belangrijkste lijkt me om bij de vraag tot voordrachten door diverse organisaties aandacht te vragen voor de man-vrouwvertegenwoordiging.

Artikel 200, paragraaf 3, van het Gemeentedecreet bepaalt dat een adviesraad die niet samengesteld is in overeenstemming met het decreet, niet op een rechtsgeldige wijze advies kan uitbrengen. U vraagt mij naar mijn visie in verband met eventuele overgangsmaatregelen. Ik ben daar geen voorstander van. Ik ben intederdeed van oordeel dat de lokale en de provinciale besturen al het nodige moeten doen om zich snel te conformeren aan de wet, voor zover dat nog niet overal is gebeurd. Ik ben in casu van mening dat de overheid een voorbeeldfunctie vervult inzake de evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen. Ik ben ervan overtuigd dat u deze visie deelt, mevrouw Schauvliege. Als men toch een advies uitbrengt, loopt men het risico dat mensen procederen bij de Raad van State en de adviezen op de helling komen te staan en de gevolgen zeer verstrekkend kunnen zijn. Mijn advies is om te kiezen voor de korte pijn en zich in regel te stellen met de tweederde/eenderde-regel.

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Ik dank u voor uw antwoord. Het antwoord is niet zo evident, u hebt uw beste juristen ingeschakeld om een antwoord te formuleren. Het heeft een paar maanden geduurd voor er een duidelijk antwoord kwam.

Het antwoord nu is duidelijk, u zegt dat artikel 200 van het Gemeentedecreet van toepassing is. Maar het probleem op zich is niet opgelost. Die GECORO's worden in twee stukken opgericht. Aan de ene kant zijn er een aantal maatschappelijke geledingen vertegenwoordigd die vastgelegd zijn in het decreet op de Ruimtelijke Ordening. Aan de andere kant moeten er ook deskundigen worden aangeduid waarvan de kandidaturen officieel worden opgevraagd door de gemeentebesturen.

Nergens in het decreet is erin voorzien hoe men die maatschappelijke geledingen kan verplichten om een

man of een vrouw af te vaardigen. Gemeentebesturen kunnen dat wel vragen maar ze hebben geen enkel houvast. Er is geen bepaling in het decreet hoe die maatschappelijke geleidingen een man of een vrouw zouden moeten kunnen afvaardigen. Het is geen verplichting, dus ook niet afdwingbaar. Bovendien kan deze bepaling gemakkelijk omzeild worden. De maatschappelijke geleiding kan een vrouw afvaardigen, maar telkens een man als plaatsvervanger sturen. Dat is een probleem.

Als het gemeentebestuur kandidaturen voor deskundigen vraagt, heeft ze geen enkele garantie dat er een vrouw zal reageren. Ik ben de eerste om te pleiten voor een evenwichtige vertegenwoordiging. In mijn gemeente hadden we voldoende vrouwelijke deskundigen voor de GECORO, we hebben er vijf aangesteld. Maar het is niet evident als niemand zich aanbiedt. Dan staat het bestuur voor een voldongen feit.

Er zijn ook geen overgangsbepalingen. Maar het is zo dat de huidige GECORO's in functie blijven totdat er een nieuwe GECORO is samengesteld. De besturen die er niet in slagen om een geldige GECORO samen te stellen maar toch een advies moeten hebben over een ruimtelijk structuurplan – en minister Van Mechelen spoort de gemeenten aan om tegen 1 mei zo'n ruimtelijk structuurplan te hebben –, krijgen dus een onwettig advies. Als er iemand meent in zijn belangen geschaad te zijn en naar de Raad van State stapt, dan is het hele gemeentelijke ruimtelijk structuurplan onwettig. Ik denk dus dat er een probleem is. Het is nodig om in het decreet een bepaling te schrijven over hoe die maatschappelijke geleidingen hun voordrachten moeten doen en dat ze verplicht zijn om een man of een vrouw of beiden voor te dragen. Misschien zijn ook een aantal overgangsbepalingen nodig.

Minister Marino Keulen: Het is mooi om het te horen uit de mond van een vrouw. Maar het is een probleem dat zich stelt in alle adviesraden en bij de samenstelling van de kieslijsten. Ik volg hierin een zuivere lijn, die ook vrouwvriendelijk is maar die juridisch de enige juiste is. Men mag hier geen risico lopen. Onwettige situaties kan men zelfs met een overgangsmaatregel niet remediëren. De gemeente kan een beetje sturen door erop te drukken om een afgevaardigde aan te duiden.

Dat er tegen 1 mei een ruimtelijk structuurplan moet zijn, weten de meeste gemeenten al jaren. Sommige gemeenten hebben daar jaren mee getalmd, maar men heeft ruim de tijd gehad. Ik begrijp dat het niet eenvoudig is, maar de lokale besturen zijn daar uitermate geschikt voor en doen daar goed hun best voor. Maar ik zou geen risico lopen. Want als iemand zich benadeeld voelt door het ruimtelijk structuurplan en het in twijfel trekt op grond van een onwettig advies van de GECORO, dan weet men niet wat de uitkomst zal zijn.

Vanuit de notie goed bestuur, pleit ik ervoor om geen risico te nemen.

Een aantal gemeenten heeft al een GECORO opgericht, andere moeten dat nog doen. Ik zal ook een omzendbrief sturen om diegenen die de stap nog moeten zetten in te lichten. Diegenen die al een GECORO hebben, zal ik vragen om waar nodig bij te sturen.

Mevrouw Joke Schauvliege: Ik heb op geen enkel moment de gelijke vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in twijfel getrokken, laat dat duidelijk zijn. Ik vind het niet correct dat u dat laat uitschijnen. Ik blijf erbij dat de gemeenten een probleem hebben. Ze kunnen de maatschappelijke geleidingen die iemand moeten afvaardigen op geen enkele manier verplichten om een man en/of een vrouw af te vaardigen. Er is daarover geen enkele bepaling. Ik zal dan ook een voorstel van decreet indienen en ik hoop dat het de steun zal krijgen van deze commissie en het parlement.

Minister Marino Keulen: Mijn betoog begon met artikel 200 paragraaf 3. Daarin staat duidelijk dat “de gemeenteraad de nadere voorwaarden vaststelt voor de representativiteit en de samenstelling, de werkwijze en de procedures regelt van de hier bedoelde raad- en overlegstructuren.” Een gemeente kan dus wel voor een stuk sturend optreden en kan een zicht hebben op een gewenste uitkomst voor de man-vrouwverhouding.

Mevrouw Joke Schauvliege: Ik denk dat een gemeente nog altijd niet bij machte is om een decreet Ruimtelijke Ordening te wijzigen. Ik denk dat het onmogelijk is dat een gemeenteraad een bijkomende verplichting oplegt bij het decreet Ruimtelijke Ordening.

De voorzitter: De heer Van Eyken heeft het woord.

De heer Christian Van Eyken: Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik vind het debat over artikel 200 erg interessant. Stel nu dat de gemeente alle maatregelen heeft genomen om de gelijke vertegenwoordiging te realiseren, maar dat het nettoresultaat niet aan de verwachtingen beantwoordt en de tweederderegels niet wordt gerespecteerd. Wie is er dan verantwoordelijk? Ik ken zo'n geval. Toen heeft de gemeentesecretaris geprobeerd om vooraf na te gaan of deze of gene groep niet iemand anders zou kunnen voordragen. Als ik het goed begrijp, is het de verantwoordelijkheid van de gemeentesecretaris om ervoor te zorgen dat alles goed komt.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, we weten dat dit allemaal het gevolg is van de politieke keuzes die zijn gemaakt. Ik wil de goede bedoelingen van mevrouw Schauvliege niet in twijfel trekken. Dit probleem stelt zich vandaag op tal

van domeinen. De Vlaamse Regering wordt permanent met deze uitdaging geconfronteerd. Vaak zij het vaste waarden die in adviesorganen opduiken, want ze hebben dikwijls de meeste ervaring of de beste relaties met het openbare bestuur en het beleid in het algemeen.

Vandaag worden we geconfronteerd met groei pijnen. We moeten door die fase. In bepaalde domeinen, en zeker in de harde sectoren zoals het vergunningbeleid, zal de inhaalbeweging nog een tijdje moeten worden verder gezet. Als het moet, dan lukt het ten slotte toch. Uiteindelijk wordt dat een normale, natuurlijke zaak. Op dat moment kan worden overwogen om dat soort van contingenteringen op te heffen. In elk geval is de huidige situatie de resultante van keuzes die we met zijn allen hebben gemaakt maar op het terrein tot moeilijke situaties kunnen leiden. We moeten daar doorheen, dankzij sturing en afspraken.

De voorzitter: De heer Maes heeft het woord.

De heer Jacky Maes: Mijnheer de minister, hoor ik u zeggen dat we verplicht zijn om in alle raden de tweerde/eenderde-regel te respecteren?

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Dat is zo. Dat is het gevolg van de regelgeving die we hier met zijn allen in de loop der jaren hebben uitgewerkt. Dat is de optelsom van een reeks maatregelen die in de loop der jaren zijn genomen. De realisatie ervan is een gedeelde verantwoordelijkheid.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de acties van de burgemeesters in Halle-Vilvoorde naar aanleiding van de federale verkiezingen van 10 juni 2007

Vraag om uitleg van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de weigering van medewerking door de schepcolleges bij het organiseren van de federale verkiezingen in de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, eind maart hebben een aantal gemeentebesturen uit Halle-Vilvoorde beslist om geen medewerking te verlenen aan de organisatie van de

verkiezingen voor Kamer en Senaat van 10 juni. Het zou gaan over het niet-opstellen van de kiezerslijsten, over het niet-rondsturen van de oproepingsbrieven enzovoort. Op zuiver organisatorisch vlak zouden een aantal gemeentebesturen dus geen verantwoordelijkheden opnemen.

Het is nog maar de vraag hoeveel gemeentebesturen dat tot het einde zullen volhouden. Ik stel immers vast dat een aantal gemeentebesturen zich beperken tot een symbolische actie zoals het goedkeuren van een motie. Vilvoorde, Beersel, Zaventem en Steenokkerzeel doen alvast niet mee.

Een aantal gemeentebesturen willen echter wel ver gaan in het niet verlenen van medewerking aan de organisatie van de federale verkiezingen. Die gemeentebesturen hebben een vrij eenvoudige argumentatie, die eigenlijk aansluit bij wat in het Vlaams Regeerakkoord staat. Volgens hen worden de verkiezingen georganiseerd in een onwettelijke en ongrondwettelijke context omdat de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde nog niet is gesplitst, en dat ondanks het arrest van het Arbitragehof van 26 mei 2003. Zij stellen dat ze niet mogen meewerken aan verkiezingen die op een ongrondwettelijke manier worden georganiseerd. Dat is niet nieuw. In de aanloop naar de verkiezingen van 2004 voor het Europees Parlement is een soortgelijke maar minder uitgesproken boycotactie van de burgemeesters opgezet. Dat had ook te maken met het feit dat politieke beloften niet zijn nagekomen.

In dat verband heeft het Vlaams Parlement op 21 april 2004 een resolutie goedgekeurd. Daarin werd uitdrukkelijk gevraagd om geen sancties te nemen tegen gemeentebesturen die weigerden in een of andere vorm mee te werken aan de organisatie van de verkiezingen voor het Europees Parlement. Eigenlijk was die resolutie al een schaamlapje, want de burgemeesters moesten de kastanjes uit het vuur halen omdat sommige politieke partijen hun beloften niet zijn nagekomen. (*Opmerking van de heer Van Rompuy*)

Toen waren het sommige politieke partijen die hun beloften niet zijn nagekomen, vandaag gaat het over alle meerderheidspartijen. Toen stond de splitsing al in het regeerakkoord van 1999 ingeschreven. Vandaag stellen we vast dat het scenario zich herhaalt. De splitsing staat opnieuw in het regeerakkoord. Het staat er vrij prominent, want die splitsing moest 'onmiddellijk' en 'onverwijld' en dergelijke gebeuren. De heer Van Rompuy heeft zelf nog geweigerd om beleidsnota's goed te keuren om de druk op de ketel te houden. Vandaag is er geen ketel, laat staan nog druk te bespeuren. Vandaag is er in feite niets meer. De splitsing is er niet gekomen.

Gelukkig zijn er nog een aantal burgemeesters die een boycotactie op het getouw zetten. Vandaag doen ze dat

gesteund door juridische argumenten: zij stellen dat ze niet mogen meewerken aan verkiezingen die in een ongrondwettelijke sfeer worden georganiseerd. Zonder het met zoveel woorden te zeggen, zegt de Vlaamse Regering in het regeerakkoord eigenlijk precies hetzelfde. Want daarin staat een verwijzing naar het arrest van het Arbitragehof en het besluit van de Vlaamse Regering dat men niet langer mag talmen met de splitsing. Gelukkig hebben een aantal burgemeesters nog de moed van hun overtuiging om deze zaak op de politieke agenda te houden. Vandaag heeft geen enkele van de meerderheidspartijen die moed nog.

Ik wil de minister daarover enkele vragen voorleggen. Een symbolische steunbetuiging aan de burgemeesters die weigeren om de verkiezingen te organiseren, is misschien nog het laatste schaamlapje dat deze regering kan vinden. We moeten daarbij rekening houden met het feit dat de federale minister van Binnenlandse Zaken op 22 maart in de Kamer heeft gezegd dat hij de gouverneur van Vlaams-Brabant een opdracht heeft gegeven. Hij zei er, vrij lapidair, het volgende: “De gouverneur van Vlaams-Brabant heeft, als commissaris van de regering, in die zin opdracht gekregen. Hij zal, net zoals in 2004, het nodige doen om die opdracht tot een goed einde te brengen.”

Zijn de minister en de Vlaamse Regering het eens met de zienswijze van de burgemeesters die stellen dat het juridische kader ontbreekt om de verkiezingen op een rechtsgeldige manier te organiseren? Staat de minister uitdrukkelijk achter de acties van de burgemeesters? Als het antwoord op die vraag bevestigend is, dan mag u niet alleen geen tuchtmaatregelen tegen hen nemen, maar dan zou u de burgemeesters en de gemeentebesturen uitdrukkelijk moeten opdragen om die verkiezingen niet te organiseren.

Kunt u de uitlatingen van minister Dewael zo interpreteren dat de federale minister de gouverneur heeft opdragen om desnoods regeringscommissarissen te sturen om de nodige bestuurshandelingen te stellen opdat de verkiezingen kunnen doorgaan? Welke instructies heeft u dienaangaande aan de burgemeesters gegeven? Bent u van oordeel dat de resolutie van 21 april 2004, die in feite een vorm van morele steun voor de burgemeesters verwoordt, ook nu geldt, en dat bijgevolg eventuele sancties ongepast zijn?

De burgemeesters zijn de zwakke schakel. Als u als tuchtoverheid geen sancties neemt, dan stellen de burgemeesters die tot het einde doorgaan, zich hypothetisch nog altijd aan rechtsvervolging bloot. Dat hebben we na de verkiezingen van 2004 gezien. Een aantal burgemeesters werd gedagvaard door een FDF-mandataris en gelukkig niet doorverwezen naar de correctionele rechtbank. Los van uw standpunt, kunnen zij dus door de gewone rechtbanken worden vervolgd. Gaat de Vlaamse Regering dan rechtsbijstand geven aan diegenen die daar eventueel het slachtoffer van zijn?

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric van Rompuy: Mijnheer de minister, collega's, ik was medeauteur van de resolutie-Van Rompuy, Peeters, Glorieux, Van Dijck, Bex en Guns van 21 april 2004, die unaniem door het Vlaams Parlement werd goedgekeurd. Daarin werd ook de vraag gesteld naar de splitsing Brussel-Halle-Vilvoorde. Er werd ook aan de Vlaamse Regering gevraagd om niet op te treden ten aanzien van colleges van burgemeester en schepenen die actie zouden voeren in dat kader. Er werd tevens gevraagd om er bij de federale minister van Binnenlandse Zaken op aan te dringen om in deze gelegenheid geen sancties te overwegen. De toenmalige minister Paul Van Grembergen heeft zich daar ook aan gehouden. Ik denk dat de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden altijd steun heeft gegeven aan de actie van de burgemeesters en de resolutie was op dat vlak ook zeer duidelijk.

Op 29 maart hebben vertegenwoordigers van diverse schepencolleges van Brussel-Halle-Vilvoorde afgesproken om geen verantwoordelijkheid te nemen bij het organiseren van de federale verkiezingen van 10 juni omdat ze in strijd zijn met de Grondwet en met de uitspraken van het Arbitragehof. Er bestaat geen discussie over de ongrondwettelijkheid. Maar kunnen de verkiezingen plaatsvinden, onder welke voorwaarden en wat zijn de houdingen van de diverse overheden?

Vele colleges hebben geweigerd om initiatieven te nemen, om de gegevens aan het Rijksregister over te maken en om de kiezerslijsten op te stellen. Op 16 april 2007 stuurde de gouverneur een brief naar de gemeente Zaventem waarin hij de gemeentebesturen aanmaant om uiterlijk tegen 16 mei 2007 een exemplaar van de volledige kiezerslijst op een digitale drager over te maken. Heel wat colleges hebben een collegebesluit genomen om hun medewerking te weigeren, andere hebben een passieve houding aangenomen en nog geen initiatief genomen. Vandaar de brief van de gouverneur, want vroeger gebeurde het overmaken spontaan.

Gemeentebesturen hebben een voogdijminister. Dat is onze Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur. Minister Dewael kan opdracht geven via de gouverneur van Vlaams-Brabant, die mee verantwoordelijk is voor de organisatie van de federale verkiezingen in dat deel. Maar kan het zijn dat een gemeentesecretaris de kiezerslijsten opmaakt in opdracht van de gouverneur als uitvoerder van de federale minister van Binnenlandse Zaken? Of kan een secretaris zeggen dat hij gehouden is aan de besluiten van het gemeentecollege? Onder wie valt de gemeentesecretaris? Kan hij die beslissing negeren en ingaan op de opdracht van de federale minister?

Wij willen in het Vlaams Parlement alle drukkmiddelen gebruiken voor de splitsing. Voor 10 juni zal

ze niet meer plaatsgrijpen. Daar moeten we realistisch in zijn. De Kamer staat op ontbinden. CD&V en N-VA hebben er alles aan gedaan, maar wij zitten helaas niet in de federale meerderheid. U weet dat wij in het Vlaams Parlement gedurende twaalf weken niet hebben meegestemd met onze eigen Vlaamse Regering.

De heer Joris Van Hauthem: En dat was het dan.

De heer Eric van Rompuy: Wij hebben de druk maximaal opgevoerd, maar federaal hebben de Vlaamse partijen VLD en sp.a de splitsing niet doorgevoerd, hoewel alle elementen er waren, met name de wetsvoorstellen en de ongrondwettelijkheid in het arrest van het Arbitragehof. Men heeft de truc gevonden om de verkiezingen veertien dagen te vervroegen naar 10 juni zodat men nu juridisch het argument heeft dat de kamers vroeger zijn ontbonden dan de datum waarop het arrest ingaat, namelijk op 24 juni.

Wij moeten de druk hoog houden. De burgemeesters doen dat op hun manier. In het Vlaams Parlement hebben wij dat ook gedaan. Het is belangrijk dat de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur hier in alle duidelijkheid zegt dat de Vlaamse Regering, de administratieve voogdijoverheid, op geen enkele manier zal overgaan tot sancties of schorsingen voor colleges die niet meewerken of een passieve houding aannemen en dus het 'boycotten' van de verkiezingen niet zal beletten.

Heel wat burgemeesters en schepenen kijken uit naar uw antwoord. Onze minister is de Vlaamse minister. U bent verantwoordelijk voor de voogdij over de colleges. De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur oordeelt over de administratieve beslissingen die daar genomen worden. De federale minister van Binnenlandse Zaken Dewael is enkel verantwoordelijk voor het organiseren van de verkiezingen en de gouverneur kan alleen optreden in functie van opdrachten van de federale minister.

Mijnheer de minister, als een gemeentesecretaris – of een administratie – een vraag krijgt, wat weegt dan het zwaarst? Is hij gehouden om de opdracht die de gouverneur van Binnenlandse Zaken heeft gekregen uit te voeren of kan hij zeggen dat enkel de beslissingen van de colleges voor hem bindend zijn, die dan uiteraard ook onderworpen zijn aan de administratieve voogdij van de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur? Het antwoord is belangrijk voor de schepencolleges om tijdens de volgende dagen hun houding te bepalen in dit dossier.

De voorzitter: Mevrouw De Wachter heeft het woord.

Mevrouw Else De Wachter: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het zal u waarschijnlijk niet verwonderen dat ik ook even het woord neem. Er is al heel wat gezegd, ook over de essentie van de zaak. Ik wil me aansluiten bij de vraag, zeker omdat ik lid ben

van het schepencollege van Kapelle-op-den-Bos, een van de gemeenten die zeer actief is inzake dit dossier.

Er is al heel wat gebeurd. De heer Van Rompuy heeft er al naar verwezen. Het Vlaams Parlement heeft een aantal moties over bepaalde acties ondersteund. Nu worden nieuwe acties ondernomen door verscheidene schepencolleges, door burgemeesters en gemeenteraden.

Mijnheer de minister, mijn vraag is zeer kort en zeer duidelijk. Wat is uw standpunt in deze zaak? We weten wat het standpunt was van de voorgaande minister. Welke ondersteuning zal de Vlaamse Regering bieden aan de burgemeesters, de schepencolleges en de gemeenteraden bij de acties die worden gevoerd naar aanleiding van de nakende verkiezingen?

De voorzitter: De heer Van Eyken heeft het woord.

De heer Christian Van Eyken: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik wil eerst en vooral opmerken dat, in tegenstelling tot wat de heer Van Rompuy heeft gezegd, de resolutie van 2004 niet unaniem werd goedgekeurd. Ik heb toen tegen gestemd.

De heer Eric Van Rompuy: Ik wil me daarvoor verontschuldigen. (*Gelach*)

De heer Christian Van Eyken: Ik weet dat ik niet altijd aanwezig ben. Iets dergelijks zou ik echter niet laten passeren.

Vanuit politiek oogpunt kan ik begrijpen dat de Vlaamse partijen zich scharen achter de eis tot splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde en dat burgemeesters aankondigen dat ze de verkiezingen zullen boycotten of zelfs zeggen dat ze onwettig zijn. Mijnheer Van Rompuy, u hebt die woorden zelf gebruikt. Het verbaast me dan wel dat op de lijst die verleden zaterdag in De Morgen is verschenen, een zekere Michel Doomst staat, een van de kopstukken van het verzet, van de boycot en van de burgerlijke ongehoorzaamheid. Hij is kandidaat voor die 'onwettige' verkiezingen. Ik vraag dan ook aan CD&V wat de geloofwaardigheid van dergelijke verklaringen is, als een van de voormannen zelf kandidaat is. Dat is toch eigenaardig.

De heer Eric Van Rompuy: Wilt u nu eigenlijk dat de Vlamingen niet aan die verkiezingen zouden deelnemen?

De heer Christian Van Eyken: Dat heb ik niet gezegd. (*Rumoer*)

De heer Eric Van Rompuy: U zegt eigenlijk dat, omdat de verkiezingen onwettelijk zijn, de Vlamingen er ook niet aan moeten deelnemen, zodat in Brussel-Halle-Vilvoorde alleen Franstaligen op de lijsten staan.

De heer Christian Van Eyken: Mijnheer Van Rompuy, dat heb ik niet gezegd.

De heer Van Rompuy: U hebt dat wel gezegd.

De voorzitter: De heer Van Eyken heeft het woord.

De heer Christian Van Eyken: Ik heb enkel gezegd dat het eigenaardig is dat degenen die oproepen tot burgerlijke ongehoorzaamheid, zelf op een lijst staan.

Ik vind het ook raar dat aan de regering wordt gevraagd om die reactie oogluikend toe te staan, terwijl de minister van Binnenlandse Zaken aan de gouverneur heeft gevraagd om er voor te zorgen dat de verkiezingen worden georganiseerd. Nu wordt gevraagd dat er geen sancties worden getroffen tegen de colleges of de burgemeesters die duidelijk de wetten zouden overtreden. In 2004 werd die oproep ook gedaan. Toen is men daar niet moeten op ingaan.

Mijnheer de minister, ik hoop toch op een gelijke behandeling van alle burgemeesters. Op dit moment zijn er nog altijd vier burgemeesters van faciliteitengemeenten niet benoemd. *(Opmerkingen)*

Dat is hetzelfde. Ze zijn ongehoorzaam geweest. Ik hoop dat er niet met twee maten en twee gewichten wordt gemeten.

Een lid van deze commissie, dat jammer genoeg vandaag niet aanwezig is, heeft de juiste houding aangenomen. Ik heb het dan over de burgemeester van Zaventem, de heer Vermeiren. *(Gelach en opmerkingen)*

Ik heb hem die woorden niet in de mond gelegd. Ik heb zijn verklaringen gelezen in de krant. Als we al niet meer mogen geloven wat in de 'gazetten' staat. *(Gelach)*

Hij heeft gezegd dat hij wel achter de eis stond, maar dat hij zich niet boven de wet zou stellen.

Mijnheer de minister, welke houding zult u aannemen tegen deze colleges en burgemeesters? Zult u sancties treffen? Als de gouverneur de verkiezingen organiseert via de arrondissementscommissaris, wie moet dan de kosten betalen? Naast het vaststellen van de kiezerslijsten moesten er nog een aantal daden worden gesteld. Voor welke daden is dat niet geval, hoewel ze wel al gesteld hadden moeten zijn?

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Collega's, mijnheer de minister, ik wil er toch even de nadruk op leggen dat de acties of de houding van de colleges en burgemeesters van een groot deel van Halle-Vilvoorde eigenlijk positief zijn. Niet voor niets was de kop van de persmedede-

ling: 'Wij kiezen voor de Grondwet'. Dat is in se een positieve ingesteldheid. Ik zeg dat omdat ik de indruk krijg dat de federale minister van Binnenlandse Zaken, de heer Dewael, de zaken op zijn kop wil zetten. In zijn ogen zijn het blijkbaar de burgemeesters die ongehoorzaam zijn, zijn het de burgemeesters die in de fout gaan, de colleges die in gebreke worden gesteld.

Wij vinden echter juist dat door het verzuim van de federale regering, van het federale parlement om de kieskring te splitsen, wij gedwongen worden om in feite ongrondwettelijke verkiezingen mee te organiseren. Over deze verkiezingen zeggen alle grondwetspecialisten dat ze voorbijgaan aan de hoogste rechtspraak in dit land. Eigenlijk verdienen die burgemeesters en schepenen van dit Vlaams Parlement alle steun en zelfs alle lof voor hun actie. Ze verdienen die steun in de eerste plaats van onze minister van Binnenlands Bestuur.

Mijnheer de minister, u bent bevoegd voor het tuchtsanctierecht. Het zou in elk geval ongepast zijn mocht ook maar worden overwogen om welke sanctie dan ook te overwegen.

Ik herinner u trouwens aan uw eigen beloftes die u in deze commissie hebt gedaan op 31 mei 2005, net na die fameuze aanvullende regeerverklaring van 18 mei. U hebt toen gezegd: "Ik zal echter geen tuchtsancties nemen tegen de colleges van burgemeester en schepenen die hun medewerking weigeren te verlenen aan de organisatie van de komende federale verkiezingen, en dit conform de resolutie die op 21 april 2004 op één stem na unaniem in het Vlaams Parlement werd goedgekeurd. Ik verwijs naar de resolutie van de heer Van Rompuy c.s. Deze resolutie werd door 250 van de 308 Vlaamse gemeentebesturen mee onderschreven." Mijnheer de minister, ik wil u aan die belofte houden. Wat is uw houding? Houdt u zich aan die belofte?

Ik had ook een nog een kleine aanvullende vraag. Een aantal burgemeesters en schepenen vraagt zich af op wie de kosten voor het sturen van een regeringscommissaris zullen verhaald worden. Worden die verhaald op de gemeenten? Zullen ze persoonlijk verantwoordelijk gesteld worden voor de financiële gevolgen?

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Geachte collega's, ik ga geen sancties treffen tegen de burgemeesters, laat dat duidelijk zijn. De eis van de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde wordt door alle Vlaamse partijen onderschreven. Ik denk ook dat het belangrijk is dat de verkiezingen plaats hebben. Dat is niet alleen een democratisch recht van de mensen, dat is zelfs een plicht.

Dit is een federale aangelegenheid. We zijn als gewestelijke overheid verantwoordelijk voor de organisatie

van de gemeenteraadverkiezingen en de provincieraadverkiezingen. De verkiezingen van Kamer en Senaat, van de gewestparlementen en het Europese Parlement, zijn een zaak van de federale overheid, meer bepaald van de minister van Binnenlandse Zaken.

Dus geen sancties voor de burgemeesters. Ten eerste omdat de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde gevraagd wordt door elke rechtgeaarde Vlaming. Ten tweede omdat er een duidelijk arrest is van het Arbitragehof. Ook in de resolutie-Van Rompuy c.s. – goedgekeurd met een op een stem na volstreekte meerderheid – is dezelfde oproep aanwezig. Er werd aan de Vlaamse Regering gevraagd om niet op te treden tegen de Vlaamse colleges van burgemeester en schepenen voor hun acties. Als het parlement zegt om dat niet te doen, is het voor mij nog een reden te meer om zeker niet te sanctioneren of op te treden tegen die mensen.

De problematiek van de splitsing van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde is ook vroeger reeds aan bod gekomen in deze commissie en in de plenaire vergadering. De Vlaamse Regering heeft daarover een duidelijk standpunt ingenomen en die visie blijft ongewijzigd. Ik verwijs in dat verband naar de verklaring die de minister-president op 18 mei 2005 namens de Vlaamse Regering heeft afgelegd: “De Vlaamse Regering ondersteunt de conclusies van de resolutie van het Vlaams Parlement van 21 april 2004 met betrekking tot de organisatie van de kiesverrichtingen in het arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde.” De teksten, zowel van de resolutie van het Vlaams Parlement als van de regeerverklaring, lijken me erg duidelijk.

Intussen hebben 25 gemeentebesturen uit de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde besloten om niet mee te werken aan de voorbereiding van de organisatie van de federale verkiezingen van 10 juni 2007. De Vlaamse Regering steunt onverkort de betrachting tot splitsing van het arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde. De verkiezingen van 10 juni 2007 worden gehouden voor de vernieuwing van het federale parlement. Uitsluitend de federale regering en meer in het bijzonder de federale minister van Binnenlandse Zaken is belast met de organisatie van deze verkiezingen. Als de gouverneur in deze optreedt, is het dan ook als federale commissaris. Het komt mij niet toe om uitspraken te doen over deze organisatie. Ik kan ook geen interpretatie geven over de draagwijdte van verklaringen van mijn federale collega en zijn mogelijke acties. Dan moet u daarover minister Dewael laten ondervragen.

De heer Joris Van Hauthem: Dan doen we, maar hij zegt niks.

Minister Marino Keulen: Ik kan bevestigd worden over alles wat te maken heeft met de gemeenteraadsverkiezingen en de provincieraadsverkiezingen. Maar voor de

federale verkiezingen is de federale minister van Binnenlandse Zaken de organiserende overheid.

Ik kan u meedelen dat ik geen enkele instructie heb gegeven aan de gemeentebesturen van het arrondissement Halle-Vilvoorde. Zoals u weet valt de tuchtbevoegdheid over de burgemeesters sinds 1 januari 2007 onder de bevoegdheid van de Vlaamse Regering. Rekening houdend met het beleidsstandpunt dat de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement reeds hebben ingenomen inzake Brussel-Halle-Vilvoorde, met de resolutie en met de uitspraken van mezelf en collega's over de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde, zal ik geen sancties nemen tegen de burgemeesters.

We zullen hen geen rechtsbijstand geven. Dat is niet mijn taak en niet mijn opdracht. Maar de burgemeesters moeten niet vrezen voor sancties vanuit de toezichhoudende overheid die tuchtmaatregelen zou kunnen nemen maar dat niet zal doen.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer de minister, ik neem aan dat de fracties aan mijn rechterzijde nu heel blij zullen zijn en u zullen bedanken voor het enorme politieke statement dat u hebt gedaan.

Minister Marino Keulen: Het is wel een duidelijk statement.

De heer Joris Van Hauthem: Het is duidelijk over de tuchtsancties. Het is niet duidelijk over de andere vragen. Het zou er nog maar aan mankeren dat u minder zou doen dan uw voorganger in 2004.

Ik heb u gevraagd of u het eens bent met de zienswijze van de burgemeesters, namelijk dat ze ervan uitgaan dat het juridische kader ontbreekt om een en ander te organiseren. U hebt daar niet op geantwoord. U blijft daarin dubbelzinnig. U zegt dat er enerzijds het arrest is. Wel, dat arrest zegt dat het bestaan van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde onwettig is. En anderzijds zegt u dat de verkiezingen moeten doorgaan. Het is het een of het ander. Dat is net de redenering van de burgemeesters. Ze zeggen dat ze in een juridisch kader dat ongrondwettelijk is, niet kunnen meewerken aan verkiezingen.

U gaat dus geen tuchtsancties nemen. Maar het kan zijn dat die burgemeesters opnieuw voor de rechtbank gesleept worden naar aanleiding van een klacht zoals die van Eric Libert van het FDF na de verkiezingen van 2004. Dat zou pas een politiek statement zijn: dat u hen niet alleen politiek en moreel steunt, maar dat u hen, als ze voor de rechtbank zouden gesleept worden, ook rechtsbijstand zou geven. U zegt dat het niet uw taak en uw opdracht is. U kunt uzelf misschien die opdracht geven. Want u kunt niet zeggen dat u niet zult

optreden als tuchtverheid, maar hen wel aan hun lot overlaten als ze via een ander kanaal wel voor de rechtbank moeten komen. U sust uw geweten en de rest is praat voor de vaak. De andere collega's zullen daar misschien tevreden mee zijn, maar ik vind het beschamend dat lokale besturen moeten wijzen op de onwetigheid van iets en daardoor moeten oproepen tot burgerlijke gehoorzaamheid of burgerlijke ongehoorzaamheid, al naargelang de visie: gehoorzaamheid aan de Grondwet en burgerlijke ongehoorzaamheid aan de federale regering die die verkiezingen organiseert.

Als ik de vergelijking maak tussen voor 2004 en na 2004, dan heb ik een déjà vu. Eerst in 2003 resoluties goedkeuren dat de kieskring voor de Europese verkiezingen moet gesplitst zijn, ook unaniem min één. Dan zien dat het niet lukt en vlug een motie stemmen om aan de minister te vragen om geen tuchtsancties te nemen. De verkiezingen zijn voorbij en nu staat het in het regeerakkoord. Ik ben het beu om hier altijd te horen dat het een federale zaak is en dat ze toen hun belofte niet gehouden hebben. Het staat in het Vlaamse regeerakkoord: onmiddellijk en onverwijld. U hebt coalitiepartners die het Vlaamse regeerakkoord niet naleven.

Het ergste is wel dat u zich daarbij neerlegt. Als u het probleem zo belangrijk vindt, dan kunt u de druk toch opvoeren door het Vlaams regeerakkoord desnoods op te zeggen? Het Vlaams regeerakkoord gelijkt meer en meer op een sneuveltekst: om de vijf maanden wordt daar een bladzijde uit gescheurd. Men stelt dat vast, zegt dat het jammer is, en daar blijft het dan bij.

Vandaag kunnen we ons op een juridische argumentatie beroepen, maar toch is een nieuw debacle in de maak. Het is niet zo dat de burgemeesters een boycotactie op het getouw zetten omdat ze voor de splitsing zijn, maar wel omdat ze vinden dat er juridische argumenten zijn om dat te doen. Er is een gevoel van een déjà vu, want de splitsing staat in het Vlaams regeerakkoord, maar die komt er niet. We hebben alleen een verklaring van de minister dat er geen tuchtsancties komen, met dien verstande dat hij de burgemeesters aan hun lot overlaat als ze voor de rechtbank worden gesleept.

Wat is het verschil tussen de meerderheid die in dit parlement voor de verkiezingen van 2004 bestond uit een coalitie waarvan CD&V en N-VA geen deel uitmaakten en de meerderheidscoalitie die na de verkiezingen van 2004 is gevormd en waarin CD&V en N-VA wél zeten? Er is geen verschil, want het resultaat is precies hetzelfde. CD&V en N-VA maken het verschil niet. Ondanks het feit dat u geen tuchtsancties wilt nemen, gaan we opnieuw naar verkiezingen met een niet-gesplitste kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde.

Ik had niet anders verwacht dan dat u zou zeggen dat u geen tuchtsancties zult nemen. Dat is echt wel het min-

ste wat u kunt doen, gezien het bestaande regeerakkoord. U kunt echt niet minder doen dan wat de vorige regering en de vorige minister in de vorige legislatuur hebben gedaan. Een initiatief nemen om die kieskring nog te splitsen, zit er al maanden niet meer in. Dat bedreeft ons. Het woord is nu aan de burgemeesters. Ik hoop dat een aantal van hen doorgaat tot het einde, zodat de zaak tenminste op de politieke agenda blijft staan. Want daartoe moeten we noch op de meerderheidspartijen van voor, noch op die van na de verkiezingen van 2004 rekenen.

De heer Eric Van Rompuy: Mijnheer Van Hauthem, de vraag is niet of we blij of niet blij zijn. Wij zijn niet blij, want de kieskring is nog altijd niet gesplitst. We zullen pas blij zijn op de dag dat de splitsing is gerealiseerd. CD&V en N-VA hebben dat in 2004 in alle duidelijkheid gezegd. De splitsing moet evenwel in het federale parlement gebeuren, en daar zetelen we niet in de meerderheid. We hebben daar niet de machtsverhoudingen om de splitsing af te dwingen.

De heer Joris Van Hauthem: Als dat zo is, dan moet u dat niet in het Vlaams regeerakkoord inschrijven.

De heer Eric Van Rompuy: U weet zeer goed dat onze twee partners, de VLD en sp.a, niet bereid waren om daarvoor op het federale niveau tot het uiterste te gaan.

De heer Joris Van Hauthem: U bent dus bedrogen.

De heer Eric Van Rompuy: We zijn bedrogen.

De heer Joris Van Hauthem: U moet daar dan de conclusies uit trekken, maar dat doet u niet.

De heer Eric Van Rompuy: Wij willen Vlaanderen niet onbestuurbaar maken.

De heer Joris Van Hauthem: U bent zelfs begonnen met te zeggen dat u niet in de regering zou stappen vooraleer de splitsing een feit zou zijn. Het is allemaal pijnlijk.

De heer Eric Van Rompuy: Eén: wij zijn niet blij omdat de splitsing er niet is. Twee: niet alle Vlaamse partijen zitten op dezelfde golflengte. Dat is nu eenmaal zo. Sp.a en de VLD hebben het op het federale vlak niet kunnen waarmaken. Minister van Binnenlandse Zaken Dewael heeft de splitsing niet kunnen doorvoeren. Minister Vande Lanotte heeft dat ook niet gekund. Dat is een politiek feit.

Ook op het niveau van de schepencolleges is dat zo. Gisteren heb ik me op de bijeenkomst van het schepencollege van Zaventem onthouden, maar burgemeester Vermeiren doet niet mee met de boycotactie. Dat is

zijn democratische recht. Schepencolleges moeten al het mogelijke ondernemen om de splitsing te realiseren. Men mag het evenwel niet voorstellen alsof elk compromis fout is. Het Vlaams Belang staat alleen, en moet met niemand rekening houden. Wij daarentegen moeten met de andere partijen rekening houden. Bovendien moeten we met de Franstaligen praten om de splitsing te realiseren, en dat zal moeilijkheden opleveren.

Wat de minister hier heeft gezegd over de sancties, had ik verwacht: dat is conform de resoluties. Er is evenwel nog een vraag waarop ik een antwoord verwacht. Wat is de houding van de Vlaamse Regering tegenover de administraties die moeten wachten op instructies? Als het schepencollege weigert om mee te werken, moet de gemeentesecretaris dat dan respecteren? Ik heb in de pers gelezen dat minister Dewael aan gouverneur De Witte heeft opgedragen om de verkiezingen te organiseren. De heer De Witte heeft gezegd dat hij "opdracht geeft om alle gegevens door te spelen die nodig zijn om de kiezerslijsten op te stellen en voor het doen van de nodige aanplakkingen". Hij stelt verder dat hij "als gouverneur de schepencolleges kan overrulen en zich rechtstreeks kan wenden tot de gemeentesecretaris en de administratie die dat moet uitvoeren".

Wat moet de gemeentesecretaris in dat geval doen? Deze juridische vraag is de moeite waard om te worden beantwoord, maar ik heb daarop nog geen antwoord gekregen. Ik weet dat een aantal gemeentesecretarissen en administraties van oordeel zijn dat ze geen bevelen hebben te ontvangen van de gouverneur van Vlaams-Brabant als die een nationaal petje opzet. Ze stellen dat ze alleen luisteren naar de gouverneur van Vlaams-Brabant als die als vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering als voogdijoverheid inzake administratieve handelingen optreedt. De federale verkiezingen worden op het federale niveau georganiseerd, maar de uitvoering daarvan zijn administratieve handelingen die onder de voogdij van onze minister van Binnenlands Bestuur vallen, zo stellen ze.

Ik zou daarom graag horen dat hier wordt gezegd dat de instructies van de gouverneur niet zomaar door de administratie worden uitgevoerd zonder dat daarover de colleges en de gemeenteraden een standpunt innemen. Ook de gemeenteraden moeten daarbij worden betrokken, want er zijn er vele die resoluties hebben goedgekeurd. Het lijkt me iets te gemakkelijk dat er een dubbel spoor wordt gebruikt: enerzijds een negatieve houding van de colleges, anderzijds minister Dewael die even belt met gouverneur De Witte, die dan op zijn beurt de gemeentesecretarissen belt om te zeggen dat er geen problemen zijn. Zo simpel is het niet.

Wij zijn niet naïef. Wij hebben in dit parlement decreten goedgekeurd en er is een voogdij ingesteld. De komende weken zullen de colleges ook nog andere administratie-

ve daden moeten stellen. Onze minister van Binnenlands Bestuur moet hen precies uitleggen welke voogdij van toepassing is en wie daarbij richting kan geven.

De voorzitter: De heer Van Eyken heeft het woord.

De heer Christian Van Eyken: Ik ben wat verbaasd. Ik heb de minister altijd beschouwd als een legalist. Hier geeft u de burger een beetje een signaal alsof de borden met de snelheidsbeperkingen op de weg mogen genegeerd worden en er geen boetes zullen worden uitgeschreven.

De heer Joris Van Hauthem: Die borden zijn wel onwettig.

De heer Christian Van Eyken: Daar valt nog over te redetwisten.

Ik heb nog een vraag die ook al door de heer Demesmaeker is gesteld maar waarop ik geen antwoord heb gehoord: wie zal de kosten van de verkiezingen betalen?

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: De minister heeft zijn standpunt dat hij ook twee jaar geleden in deze commissie heeft verdedigd, hier herhaald. Vandaag hebben we dus niets nieuws gehoord, al is het wel belangrijk dat het wordt herhaald.

Ik blijf evenwel met een ongemakkelijk gevoel bij deze schizofrene toestand zitten, waarbij de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur stelt dat hij achter het standpunt in de oudere resoluties blijft staan en ook stoer zegt dat de splitsing er moet en zal komen, maar waarbij de federale minister van Binnenlandse Zaken, overigens een partijgenoot van u, precies het tegenovergestelde zegt en de burgemeesters en colleges in feite in gebreke stelt.

Wij zeggen dat de toestand ongrondwettelijk is. Op dat punt verschillen we van mening met de heer Van Eyken. Eigenlijk zitten we met een gewetensprobleem. De federale overheid schuift de rechtsstaat en de Grondwet gewoon terzijde. Het is een symptoom van een bijna-totalitaire instelling.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Collega's, dit signaal is niet onbelangrijk naar de burgemeesters toe. Ik heb ook namens de regering gezegd dat wij nog altijd staan achter de inhoud van de resolutie-Van Rompuy van 2004 en de aanvullende regeerverklaring van 18 mei 2005. Dat zijn duidelijke standpunten met waarde. Ook het feit dat ik geen tuchtsancties zal treffen, is voor heel wat mensen een hart onder de riem. Mijnheer Van Eyken, er is ook een arrest van het Arbitragehof naast de parlementaire initiatieven.

Wat de verkiezingen betreft, dat is een federale aangelegenheid. Het huis zou terecht te klein zijn als minister Dewael of een andere federale minister zich zou moeien met de organisatie van de gemeenteraads- en provincieraadsverkiezingen. Als de gouverneur in deze optreedt, is dat als federale commissaris. U moet daar rekenschap vragen.

Ik ben verantwoordelijk voor de tuchtsancties. Ik heb duidelijk gezegd wat ik daarmee ga doen, en ook ten aanzien van de genomen beslissingen. Al uw andere vragen moet u federaal stellen. De organisatie van de verkiezingen voor Kamer en Senaat, en die voor de gewesten en het Europees Parlement, is een federale aangelegenheid. Ik neem de volle verantwoordelijkheid voor de domeinen waarvoor ik moet organiseren: gemeenteraad en provincieraad. U weet dat er nog onderzoeken lopen naar nalatigheden en het nemen van foute beslissingen. Maar voor de federale verkiezingen moet u duidelijkheid vragen aan minister Dewael. Het is een zaak van de federale overheid.

De heer Eric van Rompuy: Als een schepencollege beslist te weigeren om de kiezerslijsten over te maken of aanplakkingen te doen, is dat een collegebeslissing. De voogdij voor die collegebeslissing zit bij de gouverneur. Hij stuurt overigens het papier op. Ik heb de brief van Zaventem hier bij.

Onder welke pet werkt de gouverneur dan? Er komen allerlei andere elementen bij een verkiezing kijken. Wat is de precieze draagwijdte van die voogdij? In hoeverre treedt de gouverneur op als uitvoerder van de federale minister en waar heeft hij een verantwoordelijkheid in de algemene voogdij van de Vlaamse minister? Ik vind dat u zich er iets te gemakkelijk van af maakt door een parallel circuit te creëren.

Minister Marino Keulen: Opnieuw, ik heb me niet te moeien met een federale organisatie. Als er klachten of problemen zijn, zal ik niet optreden. Dat is toch heel duidelijk.

De heer Joris Van Hauthem: Wat is de functie van de gemeentesecretaris die een bevel krijgt van de gouverneur? Zijn functie is door het decreet geregeld, niet federaal.

Een andere mogelijkheid is dat de federale regering regeringscommissarissen stuurt om in de plaats te treden van de gemeentebesturen die een aantal handelingen niet doen. Dan zou u gelijk hebben dat de federale regering dat doet en dat u zich er niet over uitspreekt.

Maar wat is de plaats van de gemeentesecretaris die van de gouverneur een opdracht krijgt? De secretaris valt toch niet rechtsreeks onder zijn gezag?

Minister Marino Keulen: Het is ook geen ambtenaar voor wie ik verantwoordelijk voor ben.

De heer Joris Van Hauthem: Wie dan wel?

Minister Marino Keulen: De gemeenteraad.

De heer Eric van Rompuy: Mijnheer de minister, in de volgende dagen zijn er nog schepencolleges en nog talloze daden te stellen. Ook de gemeenteraden zullen geconfronteerd worden met moties. Er is een duidelijk probleem. De gemeentesecretaris moet de uitvoerder zijn van collegebeslissingen. Als die op een of andere manier worden tenietgedaan, is hij verplicht om dat uit te voeren.

Ik vraag u als minister van Binnenlands Bestuur dat u zegt wat de houding is. U kunt ook zeggen dat de collegebeslissingen niet rechtsgeldig zijn. Maar u kunt er zich niet zo gemakkelijk van af maken. Ik neem aan dat het voor u partijpolitiek moeilijk ligt. Maar we zitten hier met de gevolgen van het feit dat de federale regering geweigerd heeft om te wegen op de splitsing van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde. Dit gaat aanleiding geven tot heel wat dubbelzinnigheid en verwarring in de gemeenten.

Minister Marino Keulen: Ik kan toch niet duidelijker zijn. Ik zal geen tuchtsancties nemen, ik zal niet optreden tegen genomen beslissingen en volgens artikel 87 gedraagt de gemeentesecretaris zich naar de onderrichtingen die hem worden gegeven door de gemeenteraad, de voorzitter van de gemeenteraad, het college van burgemeester en schepenen of de burgemeester al naargelang hun respectieve bevoegdheden, tenzij anders bepaald in de afsprakennota.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Else De Wachter tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de gevolgen van het nog niet operationeel zijn van de Beroepscommissie voor tuchtzaken

De voorzitter: Mevrouw De Wachter heeft het woord.

Mevrouw Else De Wachter: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in een onderdeel over personeel in het Gemeentedecreet zijn relevante bepalingen opgenomen wat de tucht betreft. Het is belangrijk dat er voorzien wordt in een Beroepscommissie voor tuchtzaken, die bevoegd is om uitspraken te doen over alle beroepen ingesteld tegen een beslissing van de aanstellende overheid die een tuchtstraf oplegt.

Innoverend is dat deze Beroepscommissie voor tuchtzaken over een hervormingsrecht beschikt.

De samenstelling en de werking van de beroepscommissie werd reeds in december vorig jaar door de Vlaamse Regering bij besluit vastgelegd. Er is vastgelegd dat de beroepscommissie wordt samengesteld uit een voorzitter, een assessor werkzaam in een lokaal of provinciaal bestuur en een assessor-deskundige met een bijzondere kennis van het tuchtrecht of het administratief recht.

Mijnheer de minister, we moeten vaststellen dat de vacature van assessor lokale en provinciale besturen nog altijd niet ingevuld is en ook nog niet benoemd, tenzij dit zou gebeurd zijn tijdens de paasvakantie. Bovendien is ook het definitieve adres van de beroepscommissie nog altijd niet gekend.

Besturen die een tuchtprocedure starten tegen statutaire ambtenaren, kunnen problemen tegenkomen, gelet ook op het feit dat de Beroepscommissie voor tuchtzaken nog geen geldige uitspraak kan vellen, omdat ze nog niet volledig is samengesteld. Bovendien is het voor een bestuur zeer moeilijk om, indien het een tuchtstraf aan een statutair ambtenaar oplegt, in de brief waarin de beroepsmogelijkheden aan de betrokkene worden meegedeeld het juiste adres te vermelden van die Beroepscommissie voor tuchtzaken.

Mijnheer de minister, wat is de exacte reden waarom deze regeling niet correct kan worden toegepast, niettegenstaande het Gemeentedecreet en bijhorende besluit al van toepassing zijn? Hoe worden op dit moment beroepen, ingesteld tegen de door de aanstellende overheid opgelegde tuchtstraffen, behandeld, gelet op het feit dat de Beroepscommissie voor tuchtzaken nog niet volledig is samengesteld? Welk adres dienen besturen op te geven in de brief gericht aan de betrokkene om hem of haar in kennis te stellen van de plaats waar een beroep tegen een opgelegde tuchtstraf kan worden aangetekend? Volstaat voorlopig het opgeven van het vroegere adres van het ABB, dat conform de vroegere Nieuwe Gemeentewet de beroepen behandelde die werden ingesteld bij de Vlaamse Regering voor de zogenaamde zware tuchtstraffen? Binnen welke tijdspanne denkt u hierover volledige duidelijkheid te verschaffen?

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Goede collega De Wachter, u stelt een zeer punctuele vraag. Ik heb nieuws voor u, heet van de naald. Ik heb vandaag de Beroepscommissie voor tuchtzaken opgericht. Ik zal het ministerieel besluit houdende de benoeming van de effectieve en plaatsvervangende leden van de Beroepscommissie voor tuchtzaken ter uitvoering van artikel 138 van het Gemeentedecreet en van artikel 134 van het Provinciedecreet aan

de commissiesecretaris geven, zodat iedereen weet hoe ze is samengesteld.

Ik zal u ook zeggen waarom een en ander zo lang heeft geduurd. De eerste oproep tot kandidaatstelling voor de Vlaamse Beroepscommissie voor tuchtzaken is op 25 januari 2007 in het Belgisch Staatsblad verschenen. Na de eerste oproep zijn enkel sollicitaties voor assessor en assessor-deskundige binnengekomen. Er waren geen kandidaturen voor voorzitter.

Daarop verscheen op 22 februari 2007 in het Belgisch Staatsblad een nieuwe oproep tot kandidaatstelling voor de functie van voorzitter. De kandidaturen moesten uiterlijk op 8 maart 2007 binnen zijn. Deze keer waren er wel kandidaturen.

Na beoordeling van de diverse kandidaturen heb ik deze morgen het ministerieel besluit houdende benoeming van de effectieve leden en van de plaatsvervangende leden van de beroepscommissie ondertekend.

Wat uw tweede vraag betreft, is het zo dat, gelet op het voorgaande, de beroepen die momenteel binnenkomen binnenkort kunnen behandeld worden omdat, in overeenstemming met artikel 16 van het besluit van de Vlaamse Regering houdende vaststelling van de tuchtprocedure voor het statutair gemeentepersoneel in uitvoering van de artikelen 129, 136 en 143 van het Gemeentedecreet en voor het statutair provinciepersoneel in uitvoering van de artikelen 125, 132 en 139 van het Provinciedecreet, de voorzitter van de beroepscommissie het tuchtdossier bij de tuchtverheid schriftelijk moet opvragen. In genoemd artikel wordt evenwel geen termijn bepaald waarbinnen de voorzitter het tuchtdossier moet opvragen. Op dit moment zijn er een viertal beroepen aanhangig bij het ABB.

De beroepsprocedure werkt wel opschortend. Het is dus niet zo dat die mensen gedwongen thuis zitten of geen inkomen hebben.

Het adres dat de besturen moeten vermelden in de brief gericht aan de betrokkene is: De voorzitter van de Beroepscommissie voor tuchtzaken, p.a. Agentschap voor Binnenlands Bestuur, Vlaams ministerie van Bestuurszaken, Boudewijnlaan 30, bus 70, 1000 Brussel.

De voorzitter: Goede collega De Wachter, u hebt het woord.

Mevrouw Else De Wachter: Ik kan zeer kort zijn. Ik kan enkel besluiten dat dit een zeer goede vraag was en dat we een zeer goed en concreet antwoord hebben gekregen. Ik hoop dat we in de toekomst ook steeds dergelijke concrete antwoorden kunnen krijgen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Erik Tack tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het taalgebruik in de gemeente- en OCMW-besturen en de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden

De voorzitter: De heer Tack heeft het woord.

De heer Erik Tack: Mijnheer de voorzitter, ik heb vastgesteld dat in Ronse een aantal oproepen voor de hernieuwing van identiteitskaarten in Vlaanderen in het Frans gebeurt. Waarschijnlijk is dat ook in andere faciliteitengemeenten het geval. Mijnheer de minister, ik heb bij mijn vraag een drietal voorbeelden gevoegd. U hebt die kunnen inkijken. Mijn vraag is dus zeker terecht.

Het uitgangspunt van de omzendbrief BA 97/22 is dat de bestuurstaal in de gemeenten van het Nederlands taalgebied – uiteraard – het Nederlands is. Alleen voor de faciliteitengemeenten geldt de regel dat berichten en mededelingen die uitgaan van de gemeentelijke overheid en gericht zijn aan de inwoners van die gemeenten, tweetalig moeten zijn, met voorrang voor het Nederlands. Alle andere individuele contacten met particulieren moeten echter in het Nederlands verlopen. Op eenvoudig verzoek kunnen de Franstalige inwoners van die gemeenten wel de voor hen bestemde documenten in het Frans verkrijgen. Ze moeten dat verzoek echter telkens opnieuw herhalen.

De Raad van State heeft in vijf arresten van 23 december 2004 de diverse vorderingen tot vernietiging van de omzendbrieven-Peeters en -Martens ongegrond verklaard. De wettelijkheid van deze omzendbrieven stond dus onherroepelijk vast. De vroeger toegepaste soepele interpretatie en praktijk, waarbij besturen aan de hand van een of andere vorm van registratie steeds het Frans gebruikten ten opzichte van bepaalde rechtsonderhorigen zonder dat voor het gebruik van die taal een uitdrukkelijk herhaald verzoek werd uitgebracht, is dus onrechtmatig. Elke registratie van de taalvoorkeur van de inwoners via taalregistratie of bestanden, met de bedoeling een automatische taalkeuze te maken, is dus ongrondwettelijk.

De voorbeelden van een Franstalige uitnodiging voor de hernieuwing van de identiteitskaarten waarover ik beschik, betreffen een eerste oproeping en zeker niet een vraag van de betreffende inwoner om een Franstalige versie van deze oproeping. Ze tonen aan dat de stad Ronse op een of andere manier haar inwoners wel catalogiseert in een Nederlandstalige en een Franstalige groep.

De voorbeelden waarover ik beschik, kunnen worden onderverdeeld in twee categorieën. Een eerste categorie betreft inwoners van de stad Ronse, waarvan de vorige identiteitskaart door de stad Ronse was uitgereikt in het Frans. De tweede categorie betreft inwoners van de stad

Ronse die bij de oproeping voor een identiteitskaart nog niet beschikten over een identiteitskaart, maar die vanuit Wallonië naar Vlaanderen zijn verhuisd. Blijkbaar komen die automatisch in een Franstalig register terecht.

Mijnheer de minister, er wordt dus duidelijk een onderscheid gemaakt, hoewel de omzendbrief dat niet toestaat. Bent u op de hoogte van het feit dat faciliteitengemeenten al bij een eerste oproep het Frans gebruiken? Wordt dat onderzocht? Bestaan daar steekproeven over? Zijn u uit andere faciliteitengemeenten dergelijke praktijken bekend? Bent u van plan dat verder te onderzoeken en eventueel sancties op te leggen?

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Goede collega's, deze vraag sluit aan bij die van de heer Van Nieuwenhuysen. Ze komt in allerlei varianten geregeld terug in deze commissie. Vandaar dat ik me niet enkel richt tot de heer Tack, maar tot alle collega's. We weten allemaal dat het taalgebruik in de Vlaamse gemeenten het Nederlands is. Dat is wettelijk bepaald. Aangezien ook de faciliteitengemeenten onlosmakelijk deel uitmaken van Vlaanderen, geldt deze regel uiteraard ook voor deze gemeenten. Dit geldt vanzelfsprekend eveneens voor de Vlaamse OCMW's en de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. Mijnheer Tack, u verwijst dan ook terecht naar de omzendbrieven BA 97/22, WEL 98/01 en BA 2005/03.

In overeenstemming met de wet en conform deze omzendbrieven mag een bestuur van een faciliteitengemeente dan ook niet spontaan overgaan tot het gebruik van het Frans in zijn contacten met de inwoners. Mijnheer Tack, ik moet het belang van dit principe niet onderstrepen. U bent het, samen met de andere leden, wat dat betreft volkomen met me eens, denk ik.

Deze regel geldt zowel voor de schriftelijke als de mondelinge contacten. Het gebruik van het Frans is immers enkel toegelaten wanneer een inwoner van een faciliteitengemeente hier uitdrukkelijk om vraagt. Hij zal deze vraag bovendien bij elk contact met het bestuur telkens opnieuw moeten herhalen. Een en ander werd trouwens bevestigd door de ondertussen befaamde arresten van de Raad van State van 23 december 2004. Het geldt uiteraard ook onverkort voor de gemeente Ronse.

Wat uw vraag betreft over het al dan niet steekproefsgewijs uitvoeren van onderzoeken naar de toepassing van de taalwetgeving, kan ik u antwoorden dat een ambtenaar van de provinciale afdeling Vlaams-Brabant van het Agentschap Binnenlands Bestuur systematisch de zittingen van gemeenteraden in de zes randgemeenten bijwoont en me hierover verslag uitbrengt. Daar me geen klachten bereikten over de toepassing van de

taalwetgeving in de gemeenteraadszittingen van de andere faciliteitengemeenten, gebeurt dat in die gemeenten niet. Voor het overige worden geen onderzoeken gevoerd naar de toepassing van de taalwetgeving binnen de administraties van de desbetreffende gemeenten. Ik neem immers aan dat de burger en de Vlaamse verkozenen in die gemeenten voldoende mondig zijn om eventuele misbruiken aan te kaarten, wat overigens, zeker wat de randgemeenten betreft, ook heel geregeld gebeurt. De door u aangehaalde concrete feiten in Ronse zijn me niet bekend. Overigens kan ik uit uw vraag en de erbij gevoegde stukken geenszins opmaken of de gemeente inderdaad de taalwetgeving heeft overtreden. De stukken die u bij uw vraag voegt, zijn weliswaar duidelijk in het Frans opgesteld, maar uit niets blijkt dat de gemeente niet eerst deze documenten in het Nederlands zou hebben verzonden en pas na een uitdrukkelijk verzoek van een inwoner in het Frans. In dit geval zou de taalwetgeving immers correct zijn toegepast.

Mocht de uitnodiging om een nieuwe identiteitskaart te komen afhalen initieel in het Frans zijn verstuurd, dan zou dit uiteraard in strijd zijn met de taalwetgeving en met de reeds door u geciteerde en door mij nogmaals aangehaalde omzendbrieven. Ik vraag de gouverneur van provincie Oost-Vlaanderen dan ook om dit te onderzoeken. Zodra ik de resultaten van dat onderzoek heb ontvangen, zal ik nagaan of ik ter zake maatregelen moet nemen. Ik zal u trouwens ook op de hoogte brengen van de bevindingen van het onderzoek door de gouverneur.

Gelijkaardige feiten uit andere faciliteitengemeenten zijn me niet bekend, met uitzondering uiteraard van de randgemeenten, waar het inderdaad gebeurt dat de inwoners initieel in het Frans worden benaderd door de besturen. De situatie, bijvoorbeeld, met betrekking tot het versturen van oproepingsbrieven voor de verkiezingen, is u uiteraard voldoende bekend.

Sancties nemen tegen individuele ambtenaren van de gemeentebesturen die zich zouden bezondigen aan de niet-naleving van de taalwetgeving, ligt niet binnen mijn bevoegdheid. Enkel de gemeentebesturen zelf kunnen dat. Wanneer, daarentegen, het initiatief tot het overtreden van de wet zou uitgaan van een orgaan van het bestuur, zoals het college van burgemeester en schepenen, of van individuele uitvoerende mandatarissen, kan ik daartegen wel optreden. Zo kan ik beslissingen die zijn genomen in strijd met de taalwetgeving, vernietigen. U weet ongetwijfeld dat ik dat ook doe. In het verleden heb ik het al een aantal malen gedaan. Moedwillige overtredingen van de taalwetgeving door uitvoerende mandatarissen, zoals burgemeesters, voorzitters van raden en leden van de colleges, kunnen worden bestraft met de tuchtstraffen waarin het Gemeentedecreet uitdrukkelijk voorziet.

De voorzitter: De heer Tack heeft het woord.

De heer Erik Tack: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Deze vraag heeft al een zekere voorgeschiedenis. Oorspronkelijk werd ze geweigerd door de voorzitter. Ze is dus al anderhalve maand à 2 maanden in circulatie. Ondertussen heeft de secretaris van de stad Ronse gesteld dat die oproepingsdocumenten naar Ronse zouden zijn verstuurd door de federale overheid. Als dat het geval is, dan betekent dit dat er blijkbaar in Brussel taalregisters worden aangelegd, en dat de bevoegde federale minister of zijn diensten dingen doen die in strijd zijn met uw omzendbrief.

Minister Marino Keulen: Alles wat de bevolking en de burgerlijke stand betreft, is nog steeds federaal. In die zin zijn de gemeenten ook maar de uitvoerders ten behoeve van de federale overheid. De gemeentelijke ambtenaren nemen niet zelf een initiatief. Ze voeren gewoon die opdracht uit voor de federale overheid. Mocht dit het geval zijn, dan moet u daar minister Dewael over laten ondervragen. Dit kan niet door de beugel. Ook die diensten moeten zich houden aan de bestuurstaalwetgeving en de principes die in mijn antwoord en uw vraag meermaals werden aangehaald, zoals het principe dat er initieel in het Nederlands wordt gecommuniceerd. Mensen kunnen in dit geval steeds een vertaling van die documenten naar het Frans vragen, maar ze moeten dat individueel en telkens opnieuw doen.

Als men me vraagt of dit niet neerkomt op spelen met de mensen, dan moet ik antwoorden dat dit niet zo is. Het gaat immers maar over een betrekkelijk klein aantal dingen, zoals een oproeping voor een nieuwe identiteitskaart, die mensen slechts om de 10 jaar krijgen. Of het gaat over een oproeping voor nieuwe verkiezingen. Die krijgen ze één maal om de zoveel jaar. Voor het overige is dat heel uitzonderlijk. Eventueel speelt dat ook een rol bij lokale taksen. In een aantal randgemeenten heeft men de milieutaksen afgeschaft. Daar rijst het probleem al niet. Het is zelfs zo dat, als mensen een brief schrijven in het Frans, ze automatisch een antwoord in het Frans krijgen. Dit is dus heel redelijk. Er wordt altijd de indruk gecreëerd dat we het onmogelijke vragen van die Franstalige inwoners. Gezien de frequentie van die feiten, is dat helemaal niet te veel gevraagd. Mensen worden niet geconfronteerd met overbodige overlast. Dit heeft slechts betrekking op een beperkt aantal handelingen, en het hoeft dus niet overkomelijk te zijn.

De heer Erik Tack: Als dit, zoals ik meen, inderdaad van de federale overheid komt, en u bevestigde net dat die overheid bevoegd is, is het dan ook niet deels uw taak om hierover te overleggen met uw federale collega van Binnenlandse Zaken?

Minister Marino Keulen: Ik wil dat doen, maar hij kent de bestuurstaalwetgeving perfect. Ik vind die

uitleg heel vreemd, want ik kan me dat eerlijk gezegd niet indenken.

De heer Erik Tack: Ik zou die vraag natuurlijk niet stellen als ik zou weten dat het over een tweede oproeping gaat. Ik weet pertinent dat het gaat over een eerste oproeping.

Minister Marino Keulen: Dan moet u die vraag stellen in het federale parlement. Alles op zijn plaats. Ik probeer altijd heel coulant en ruim te zijn tegenover dit parlement. Ik probeer ook altijd heel duidelijk te zijn en een consequente lijn te volgen. In alle rust wil ik u het advies geven om, indien dit werkelijk het geval is, de federale minister van Binnenlandse Zaken, die bevoegd is voor bevolking en burgerlijke stand bij de gemeenten, daarover duidelijkheid te vragen.

De voorzitter: Mijnheer Tack, volledigheidshalve wil ik daaraan toevoegen dat uw initiële vraag onontvankelijk is verklaard. U hebt de schriftelijke motivering daarvoor ontvangen. Dat is ook mondeling toegelicht tijdens de laatste commissievergadering voor de paasvakantie, tijdens de regeling van de werkzaamheden.

Het incident is gesloten.
